

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Az iskolai év vége.

A lapok közölték, hogy a folyó iskolai év korábban ér véget, mint máskor. Ez tévedés, mert semmi értelme sem volna annak, hogy az iskolai év megrövidítettessék és annyi sok idő pazarolassék minden ok nélkül semmittevésre. Figyelmeztetjük az érdekelteket a fővárosi főigazgatók nyilatkozataira, amelyeket célszerű figyelmesen olvasni és megjegyezni azokból, hogy míg a magyar iskolák minden méltányos körülményt figyelembe vesznek azoknak a tanulóknak javára, akik katonai köteleességeljesítés miatt az iskolát idő előtt elhagyni kénytelenek, kiadják szorgalmas tanulóknak bevonulásuk előtt egy héttel az évvégi bizonyítványt, vizsgálatot rendeznek még a kevésbé megfelelő tanulóknak is, hogy azok is boldogulhassanak és lehetőleg évet ne veszítsenek, ámde nem várhatják a hanyag tanulók, hogy tudatlanságuk és egész évben tanusított hanyagság mellett is felsőbb osztályba bocsátassák vagy éppen érettségi bizonyítványt kapjanak. A rendkívüli megpróbáltatás, amely sokszoros erőfeszítésre szorította nemcsak a harctéren nagy nehézséggel küzdő katonát, hanem az itthon a nemzet polgári munkáját végző gyermekeket és öregeket is, leányokat és asszonyokat egyaránt, megköveteli, hogy az a tanuló ifjúság, amelyért a verejtékes munkával küzdő szülő igen sokszor megvonya szájából a betevő falatot, szintén álljon feladatának magagaslatán és tanuljon lehetőleg jobban, de mindenesetre legalább úgy, mint máskor. Azoktól, akik itthon maradnak el kell várnai, hogy többet dolgozzanak, mint máskor s a szülőök pedig a hanyag tanulóktól ne sajnálják a kellő biztatást, abba nem török bele a csontja, ha a hanyagságon ért nebuló megkapja azt a szükséges utasítást, amelylyel hanyag erőket okkal-móddal sikeresen lehet munkára serkenteni. Nézzon utána mindenki kedves

magzatának idejében. Győződjék meg, vajjon végzi-e a köteleességét. Minden iskola szívesen ad felvilágosítást a tanulmányi állapotokról a maga idejében, ellenben sikertelen marad a kilincselés mindenütt a vizgák felé, ha csak arra szolgál, hogy legyen egy kis elnézés a kedves magzat gyengeségei irányában.

Minden tanári testületnek mindenkori, de most különösen kötelessége szív szerint alkalmazni a tudás mértékeit, azonban akkor, mikor egy új kor mesgyéjén áll a nemzet, különösen meg kell vizsgálni, hogy kiket bocsát a nemzeti munka vezetésére s jaj ennek a nemzetnek, ha tanári testületei nem tudnak a vezető helyekre arravalókat bocsátani s ha az odabocsátottak gyengéknek mutatkoznak a nagy megpróbáltatás idején.

Azért tehát ne tessék hinni, hogy az év rövidebb lesz és a vizsgálatokon könnyebben átesnek a tanulók, mint máskor, ellenkezőleg, miként suly alatt nő a pálma, a magyar ifjúság kötelesség érzete is nőjön, hogy a feladatok megoldása reájuk vár, egész embert és kilógástalan munkást találjanak a mi gyermekeinkben.

Mi maradt még olcsó?

Hogy mindaz, ami az élet fentartására kell és pénzért szerezhető csak, olyan drága, hogy a milliókból csak kevesen vannak abban a helyzetben, hogy életfent tartásukat biztosítva tudják, azt tudjuk. Hogy az élet kioltására szolgáló szerek is méreg drágák, azt is tudjuk, hiszen csak nem régen emelte a hivatalos lap a patikaszerék árát és a sok nehéz üteg, bomba, puská tölteléké mily drága, azt a modern háború milliárdjai mutatják. Ez utóbbiból az is következik, hogy a régi közmondás: „az emberélet olcsó” a mai igazi értelmében ugyancsak megdőlt.

A levegőre és vízre is azt szokták mondani, hogy olcsó. Hát ez a két dolog ma még látszólag csakugyan olcsó, azonban a jövő kilátásai itt sem kecségetnek biztatólag.

Mert például a mi Ronyvánk — mely a multban báboru nélkül is szállította a kolerabacillusokat — az olvadás beálltával vígan fogja lehömpölyögtetni a medre körül elraktározott piszkot és vele együtt a járványokat és akkor a víz is megdrágul.

A folyóban fürödni tilos lesz, aki tehát a luxust fogja akarni üzni, annak vagy pénzért fog kellenni a mi rongyos közfürdőinkbe szorulnia és ott felszedni valami ragadós históriát, amitől megint csak pénzért tisztogathatja meg magát doktor és patika segítségével; vagy maga fogja hozzá melegíteni a vizet és a fa ma aranydrága.

Aki vizet fog inni, annak azt forralnia fog kellennie, azután hűtenie. A forralás drága fát, a hűtés cukornád drágább jeget fog igényelni, mely utóbbi cikket a természet ez évben nem igen termelt, tessék hát elképzelni, mily áru lesz a mesterséges jég. A levegő — na persze, hogy ez sem marad olcsó. A járvánnyal telített levegő elől — aki teheti — menekülni fog. Ez nagyon drága mulatság lesz a legközelebbi jövőben. Aki nem teheti, — és ki teheti még majd? — az csak doktor és patikus segítségével fog uszhatni a légárban és ezek az uszómesterek drága tandíjba kerülnek.

Mi hát az olcsó még?

Hopp megvan! A gondolat. Igen ám, de ez is csak feltételeken, t. i. némaságba ful. Mert aki ma gondolatait szabadon kifejezni és terjeszteni meri, az drágán fizeti meg ezt a sportot.

Istenem, mi maradt hát olcsó?

Talán mégis csak az emberélet, de nem valódi értelmében, mert ezzel pazarol elbánnak ma a világ harcterein.

Danki hadseregpáranesnok üzenete.

A polgárság bizzik és lelkesedjen!

A Budapest jeles harctéri tudósítója *Fabinyi-Fuzessery* István dr. meglátogatta az első hadsereget melynek nagyszerű parancsnoka Danki tábornok, asztalánál vacsorára fogadta az újságíró. Az első hadsereg vezérkari főnöke Kochanovszky tábornok a harctéri tudósító kérésére a következő nyilatkozatot tette

Ő excellenciája a hadseregpáranesnok ur arra kérte önöket, hogy tartsák ébren az otthonmaradt polgárságban azt a lelkesedést, azt a nyugodt, bizakodó hangulatot, amelyből a mi energiánk is táplálkozik. Ezt kérem az uraktól én is s még csak azt teszem hozzá, hogy a mi energiánk ez otthon fakadó kuffője sohasem lehet eléggé mély, eléggé buzgó és eléggé bőséges. Mert mi az energiának mindenütt megét használjuk és fölhasználjuk annál a nehéz, fáradságos, emésztő és terjedelmében szinte elképzelhetetlen, de annál szebb és gyönyörűsebb munkánál, amelyet végzünk már hónapok óta végezni fogunk egészen a győzelemig. Ezt tessék hirdetni otthon.

Mi is leközlőjük a megszívlelésre méltó szavakat, melyek őszinte megnyilatkozásai az okos katonai fel fogásnak és megérdemlik, hogy a polgárság az országban mindenütt tudomást szerezzen róluk.

A lisztről, amely van de nincs.

Plakátok vannak és hosszú magyaróz, folvilágosító újságickek tárgyalják az ügyet. Senki többé kétségbe nem vonhatja ez hiábavaló akadékoskodás minden ezen való sírám: bennünket többé bajok nem fenyegetnek és lisztünk van a következő aratásig bőven elég, sőt annyira elég, hogy Ausztriának is adhatunk elegendő mennyiséget. Plakátok, újságickek, városatyák mondják, írják, nyomtatják, ragasztják feltűnő buzgalommal: van liszt van, van, van elég liszt, az uszorát letörték, a készleteket összeírják, a zsarolókat megbüntetik, az elosztást szervezik, s liszt van bőven elég ha nem is a régi jó fehér, de van fekete és ha az nincs, van kukorica, de van, és ha valamiben megrövi düllünk, az csak a luxus, mert valódi szükségletekre bőven el vagyunk látva. Van liszt, házak padlásán van, dobutcai szobákban van, pincékben van, malmokban van, raktárakban van, zsákban, ládákban, stancikban van, mindenütt van liszt, ha nem is első rendű, de meglehe-

POLENAI GYÓGYVIZ!

Természetes égvényes saványvíz-forrás. Különleges szer gyomor baj és köszvény ellen. Kitűnő 'zü, Igen üdítő ásványvíz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs

K A P H A T Ó M I N D E N Ő T T.

Lapunk mai száma 4 oldal.

tesre jó, van liszt van, van, mondja a polgármester, mondja az újságíró, mondja a miniszter, van liszt mondja az egész világ, csak éppen a kereskedő mondja, hogy nincs. Régebben volt egy ilyen című operett, s most egy ügyes tragikomédia vi seli ezt a címet, szereplői asszonyok háziasszonyok és anyák sokan, akik a plakát előtt állanak és olvassák, hogy van liszt és akik a szatócshoz mennek és hallják, hogy nincs liszt. Van de nincs. Miért nincs ha van? Es ha nincs, akkor hogy lehet, hogy lehet, hogy mégis van? Ha nincs, hol nincs? Es ha van, hol van? Talán nem fog ellenkezni a hadvezetés érdekeivel, ha megformáljuk ezt a kérdést, amelytől korog a gyomrunk amelyet kisértésű asszonyok sírnak és amely sehoh a világon nincs, csak itt Magyarországon, ahol a kenyér terem. A kérdés ez: Hol a liszt? Az ebből következő akérdések: Mikor lesz hát liszt, ha van? Mi kell az éhes embernek: plakát, újságírók, városatyai megnyugtató vagy liszt? Bizottsági határozat, tanácsbátározat, utasítás, összeírás, iv, rubrika, tinta, hivatal, utalvány, tanulmányozás, kommuniké, plakát kell-e, vagy liszt? Es ha az utóbbit kell, miért traktálnak folyton az előbbiekekkel és miért mondja a szatóc, hogy nincs. Valahol van, van, de neki nincs. A szatócna nincs. Es ennél fogva a közönségnek nincs, nekem nincs, önöknek sincs, a szomszédna nincs, a péknek sincs, a nagynemem masoduokatestvérenek sincs, nincs, nincs, mert van, de a szatócna nincs. Miért nincs a szatócna lisztje, kerdem Olandort nyoman? Miért busni a tengerese? Miért a némemnek nincs kenyere. Miért nincs, ha van? Miért?

Haha istennek, nzm erlek ehhez doigohoz es eppen ezert viagosan meg tudom mutatni, hogy hol van itt a vezetes abszurdum. Becsben, ahova mi adtuk a lisztet, mar van lisztet, mar van lisztet, az ember kap egy utaványt, tudja, hogy kitől kapja, tudja, hogy hova menjen vele, s tudja, hogy ott kap lisztet es tudja, hogy mennyit, milyet es mennyiert. Naunk beimegy az ember a szatocshoz, a szatoc az mondja, hogy nincs es ezzel be is van elotunk deszkazva a viag. Mert hiaba megyek a plakathoz, a plakatot nem emetem meg, azt pedig nem mondja meg a plakát, hogy kit kapja nyakon ezert a minsteienseget. Kedves plakát, kerem, fejeletthetem en ezt a szatocot, ha nem ad lisztet? Es kinek jelentsem lei? Es ha fejelettem, lesz lisztem? A szatocna nincs liszt, mert vanai nem ad neki, vagy o, a szatoc betagadja. De nincs senki, aki ott rogtou velem jorjon a szatocshoz, megvizsgaja az ügyet, elöparacsolja az elidugott lisztet, vagy tovább nyomozou, hogy ha nincs, hat hol van? Hol akadt meg? Ki üi rajta? Ki nem adja tovább?

Csupa megfelejzetetlen rejtély ez, epen ugy, mint maga a liszt, amely van, de nincs.

Menyasszonyi kelengye
bevásárlásnál ajánljuk
Szegő Sándor
áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak

Választás a városházán.

Közigazgatási tanácsossá behelyettesítették dr. Malártsik Györgyöt.

Tegnap délután a h. polgármester közgyűlést hívott egybe, amelyen előterjesztette, hogy felelőssége tudatában javasolja a közigazgatási tanácsosi állás betöltését addig is, amíg véglegesen választhatnak. A közgyűlés el is határozta, hogy a helyettesítést megejti. A szavazásra 76 városatyia gyűlt össze, míg az előző napon két évi zárszámadás tárgyalására nem tudott 10 ember összejönni. S hogy a szomorú körünet teljes legyen, megemlítettük, hogy sem a tegnapi, sem tegnapielőtti közgyűlésen nem akadt egy ember, aki szövegét volna, hogy a füzeres boltok előtt síró, kétségbeesett asszonyok tépik egymást, hogy egy kíló lisztet hozzájussanak, mert a hatóság tehetetlensége a város élmezéséről nem gondoskodott. Erről nem esett szó, — hanem annál nagyobb izgalomban döntöttek el, hogy a közigazgatási tanácsosi állásra egyik, vagy másik ügyvéd legyen-e helyettesítve. Ugy látszik, hogy ebben a szerencsétlen városban még a mai legendás idők sem tudják a a közérdeket a személyi érdekek felé emelni.

Az állásra egyébként két jelölt volt: dr. Malártsik György és dr. Polgár Ernő ügyvédek. Utóbbi a városnázhoz intézett beadványában sötételezte magát, hogy ingyen látja el a helyettesítést. A jelölt bizottság mindkettőt jelölte. Titkos szavazás volt, amelyen dr. Malártsik György 44 szavazattal szemben dr. Polgár Ernő 80 szavazatot kapott, míg 1 szavazatot üres, 1 pedig ervenytelen volt. Így az állásra dr. Malártsikot behelyettesítették.

A választásról a közönség között sokféle nézet van, de az általában vélemény az, hogy a képviselőtestület most sem jart el helyesen, amikor epen most választott helyettesít s amikor epen két besorozott katona közül választott, akiknek március 15 én be kell vonniuk.

Véleményünk szerint a kijelölt bizottsagnak lett volna módja a hibát megakadályozni, olyképen, hogy a jelölteket egyikek sem jelölte volna.

Ezzel az eljárással a törvény szellemét s az ésszerűséget egyaránt szolgáltatta volna. Epen pár napja jelent meg a miniszteri rendelet, hogy közigazgatási szolgáltra, helyettesítésekre csakis katonai szolgáltra a katonatan egyenek alkalmazandók. De az ésszerűség is ezt javasolja. Mert az illető megválasztott vagy nem mentik fel a bevonulás kötelezettsége aól s ez esetben a városnak 8 nap múlva megint nincs közigazgatási tanácsosa; vagy felmentik is ez esetben egy katonát vontunk el a hadseregtől.

Az pedig, amit a polgármester állít, hogy az aias betöltése olyan sürgős volna, egyszerűen nevétséges most, amikor 7 hónapja látják el házilag ezt az ügyet. De különböző

is Dókus Gyula alispán abban a ren deletében, melyet pár napja közöltünk, megmondotta, hogy a meglévő tisztviselőknök most becsületelti köteletségük az üresedésben levő állások ügykörtét is ellátni.

Rémes drágaság Ujhelyben.

Indokolatlan áremelések.

Hol vannak a hatóságok?

Ezen a héten az élelmiszerek árai oly rettenő magasságba szöktek fel az ujhelyi boltokban, hogy már nem kell növekedniük sem, hanem elég, ha csak rövid ideig ezen a nívón maradnak meg s bátrén mondhatjuk, hogy a megéheetés a lakosság nagy többségére nézve lehetségtelenül nagy.

A liszt — és kenyérhiányról már nem is szölnk itt, — ezzel különben más cikkünkben foglakozunk, — elég rámutatnunk a zsír- és húsmeleük örületes áremelkedésére, mely ezen a héten is fokozódott. Tegnap már csak 5 koronáért lehetett egy kíló disznósírt kapni s ehhez igazodott a húsmeleük ára is. A fa, a zöldség, a fűszerek ára pedig továbbra is megmaradt, s részben meg emelkedett, de sok mindenhez egyáltalában hozzá sem lehetett jutni.

Kétségtelen, hogy ezt az irtózatos drágaságot nem lehet kibírni. Kibírtatják azok, akik maguk is keresnek a háborun s kibírtatják a a gazdag tőkepezesek, akik legfeljebb nem szaporítják vagyontuk a háboru miatt, vagy esetleg szegényebbek lesznek pár ezer koronával. De semmiesetre sem bírhatják ki a aiseimbernek a honorációrok, hivatalnokok, akik egy fillérrel sem keresnek többet, mint akkor, amikor 100—150—200 perccenttel olcsóbb viszonyok mellett is elég tudtak megéini a szűre szabott gazsiból.

A kétségbeesett, mely ezt a sok ezer embert elfogja, még fokozza es még gyötörtebbé teszi az, hogy semmiféle reményt nem lehet találni a viszonyok javulása iránt es semmiféle komoly lepest nem látunk a hatóságok részéről a helyzet szanalására. Plakátok, és ismét plakátok, szepen kiokalmazott íntelmek es oktatások: ezektől az éhes gyomor nem lakik jól es akasztófa humorként hangzik, amikor folyton tatarokösszaga buzdítanak, amikor akarhogy is akarnánk pazarolni, nem tehetjük, mert egy fél kíló lisztet nem tudunk kapni az egész városban.

A városházán már vagy két héttel ezelőtt tartott közgyűlésen nagy szölamok hangzottak el s különösen a polgármester fogadkozott nagyon, hogy ezután ilyen meg olyan erőlyes lesz az áremelésekkel szemben, továbbá bizottságot alakítottak, amely hatósági segédlettel szerezzen be nagy mennyiségben minden szükséges arut s azt kioszsa a város lakossága között. Azóta telik az idő es semmi tetet nem látunk. Vagy talán ugy akarják kezelni azt az ügyet is, mint egy unalmas közigazgatási aktát, mely akkor kerül végső elintézésre, mikor már az alapkérdés mindenki régen elfelejtette?

Nem tulzunk, ha azt mon hogy a városban rettenetes a kétségbeesés a hatóságok tehetetlensége miatt, amely Ujhely város lakosságát, a lakosság egy nagy részét a pusztulásnak szolgáltatja ki.

A polgármesterhez, a város vezetőségéhez már nem is fordulunk, mert látjuk, hogy ez hiábavaló, de a főispánt es alispánt kérdezzük tisztellettelenen: meddig türik még, hogy Ujhely a városi hatóság könnyelműsége es tehetlensége miatt ilyen rettenetes helyzetben legyen? Főispánunkat es alispánunkat, mentésük meg a lakosságot es a legerélyesebb eszközökkel kényszerítésük a városi hatóságot arra, hogy végre cselekedjék es a város lakosságának élmezésére a szükséges intézkedéseket végre ne csak igérgesse, de meg is tegye.

A német császár és egy magyar könyv.

Köszegi Armand dr. miskolci ügyvédet, akinek irodalmi munkásságáról, több fejtűnést keltett könyvének megjelenése alkalmból a sajtó a legnagyobb elismeréssel írt, most nagy kitűntetés érte.

Köszegi Armand dr. „Ignoramus et ignoramus“ címen meg a háboru kitörése előtt, de már küszöbön, könyvet írt, melyben a német-magyar barátság szükségét történelmi eseményekkel igazolja. A könyvet magyar nyelven írt felségfolyamodványban fösjánlotta Vilmos német császárnak es magyarul tudó fiának, Eitel Frigyes királyi hercegnek. Érdekes a magyar nyelvűi kérvénynek az a része, amely kiindulva a német császárnak az ezredeves ünnepe alkalmbával mondott történelmi jelentőségű szavaiból, melyek minden magyar ember szívét szeretettel es örök tisztelettel tölti tük el, így szöli:

„Ezt csak megerősíti es foko a az örvendetes tény, hogy Felsőg a bűbájos szépségokban olyan gazdag, de barátjaira nézve oly szegény magyar nyelv hatathós pártólójai es megbecsülhetetlen jó barátjait épett föl, amideőn fenséges fiát, Eitel Fritz királyi herceg Ö Fenségét a magyar nyelvre kegyesen megtanítani méltóztatott, arra a magyar nyelvre, melynek Petőfi Sándora szobben dalolt, mint Heine es melynek Kosuth Lajos a világ legnagyobb szerűbb plasztikus műremekeivel csak Demoszthenesszel hasonlítható össze; a magyar nyelvre, mely a tenger mélyének gazdagságát es a csillagos mennyég végtelenségét tárja mindenki elé s mely mégis annyira üldözött, oly elhagyott, meg nem értett es szegény. Annál nagyobb hála es elismerés illeti azokat, kik becsülésükkel feljő fördultak.“

A kérvényre Tschirscky bécsi német nagykövet február hó 19-én ezt a megfisteltő választ küldötte a szerzőnek:

Megbizatásom szerint tisztelettel közlöm nagyságodda, hogy ő felsége a császár es király, legkegyelmesebb uram az ön által a berlini császári es királyi nagykövetség közvetítésével följánlott „Ignoramus et ignoramus“ művének példányt elfogadni es a másik példányt ő királyi felségéhez, Eitel Frigyes porosz herceghez, mint kérite, eljuttatni kegy eskedett.

Ő felsége kegyeskedett megbizni engem, hogy nagyságodnak a tanusított figyelemért való legfelsőbb köszönetét és ő királyi felségének köszönetét tudomására adjam.

Különös örömmre szolgál, hogy a részemre juttatott legfelsőbb megbízást teljesíthetem.

Tschirscky.

HIREK.

— **Nyilvános nyugtázás.** Hálával és köszönettel eltelt az izr. Nép-konyha lelkes támogatói iránt nyugtázunk a következő adományokat: Guttman Mórné, özv. Mandel Rudolfné, Klein Ignácné, özv. Fuchs Mórné. 1—1 ebédet. Sátoraljai helyi izr. Nőegylet 100. Sátoraljai helyi Takarékpénztár 40. Központi Takarékpénztár 30. Wildman Gyula Tiszafüred, Sátoraljai helyi Hitelbank, Polgári Takarékpénztár, Rübner Hermanné, N. N. özv. Keresztesi Lajosné, Dr. Fuchs Emilné 20—20. Safier Márkuszné 15. Lichtenstein Pálka, Grünberger Abraham, Halász József 10—10. Neuman Jenőné, Günczi Gyuláné, Dr. Schweiger Mór, Schönfeld Hermanné 5—5. Reichard Dénesné 4. Radó Ödöné, Reichard Lajosné, Vértesi Zsigmond 3. Groák Miksáné, Dr. Friedman Arminé 2—2. Rudali Ferkó 1 koronát. Özv. Grosz Ignácó 1 zsák burgonya, Welser Aladárné 6 kl. bab. Az Elnökség.

— **Mesék a kukoricakenyérről.** Mikor a kukoricaliszt általános fogyasztásáról először volt szó, a kenyéskedők azt mondták, hogy a közönség körében azért nem lesz népszerű, mivel egészen szokatlan eledel városi ember számára. A kenyéskedők azonban elfeledkeztek arról, hogy most világháború van és hogy nemzeti létünk fenmaradása érdekében állunk harcban a félvilággal. Ez a mi mostani helyzetünk van olyan „szokatlan”, miot a kukoricaliszttal készült kenyér fogyasztása. Volt azután egy másik kategóriája a fontoskodóknak, akik az-

zal a rég megcáfolt állítással próbálták műveltségüket dokumentálni, hogy a pellagra betegséget a kukorica okozza és terjeszti. Valamikor csakugyan sokan voltak, akik hittek ebben a babonában. Ma azonban már kétségtelen bizonyossággal megállapították a tudományos vizsgálatok, hogy a pellagra betegségnek semmi köze a tengeriszizthez. Olaszországban, amelynek egyes vidékein igen sokszor fordultak elő a pellagra-járványok, pár esztendővel ezelőtt nagy tudományos apparátussal fogtak hozzá e betegség okainak felderítéséhez és megállapították, hogy a pellagrát az egészségtelen ivóvízzel az emberi szervezetbe kerülő kovaszav szétbomlása okozta. Szóval ma már csak a babonás emberek hiszik el, hogy ez a betegség valami kapcsolatba hozható a kukoricaliszttel.

— **Az ujhelyi mozi első előadása.** Az ujhelyi városi mozgószínház szerdán kezdte meg előadásait színültig zsufolt ház előtt, igen szép műsorral. Különösen tetszettek a Kinoriport háborús felvételei, melyek vitéz csapatainknak máramarosi harcából mutattak he érdekes részleteket. Nagy hatásuk volt azonban a jól összeválogatott új mozdíjdaraboknak is, melyek között „A boldogság útja” c. szennzációs dráma tetszett különösen. A legközelebbi előadás új műsorral *holnap* szombaton lesz, míg *vasárnap* két előadás, ban mutat be a mozi új és nagyon érdekes műsort. Ugy szombaton mint vasárnap háborús képek is lesznek.

„Barátnő”

zsebkendőjét újévkor megkaptam. Köszönöm. — Rossz szívre val az olyan rendszeres kínzása. — Nagyon kérem, aru ja el kílétét s írja meg Miskolcra, szeretném végre megtudni, hogy ki az, ki artatlanul annyiszor gyötör.

**Használjunk
hadisegély
póstabélyeget.**

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Véresen összeomlott orosz támadások.

*

Az ellenség súlyos veszteségei.

Budapest, márc. 4.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

**A Biala mellett, Zaklycntől délkeletre
tegnap előrehaladó orosz csapatokat véres harcok után visszavertük.**

**A Laborca-völgytől jobbra és balra,
valamint Csnától északra fokvő magaslatokon a harcok tovább folynak**

**Helyenként még éjjel is, mindenütt,
ahol csapatainknak sikerült tért nyerni,
az ellenség ismételtent ellentámadásokba
kezd, amelyeket mindig véresen visszaverlünk.
Különösen Bodigrodi mellett kísérelték meg az oroszok, hogy a sűrű
hőfőrtetegben nagy erőkkel előre törjenek.
A támadás, amely minket a legkisebb
távolságra megközelített, ágyu- és géppuskatűzünkön az ellenség erős veszteségei mellett letört, végül teljesen összeomlott.**

**A többi arcvonalon nincs lényegesváltozás,
csupán ágyu harc folyik.
Przemysl körül nyugalom van.**

**Hőfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.**

Orosz támadások Lengyelországban.

Berlin, márc. 4.

A német nagyvezérkar közli:

Grodnotól északnyugatra az oroszoknak ellenünk intézett támadásai oldaltűzünkbe jutva, megghiusultak. Lomzától északkeletre is összeomlottak az oroszok támadásai az ellenség súlyos veszteségei mellett. Miszyniectől délre, valamint Prasznisztől északnyugatra az oroszok újból támadnak. Az arcvonal többi részén nincs változás.

A németek nagy sikerei nyugaton.

Berlin, márc. 4.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

A nyugati hadszíntéren egy löszert szállító francia gőzös, mely Nieuportba volt rendelve, az ittas legénység elnézéséből Ostende felé tartott, ott tüzet kapott és elsüllyedt, a megsebesült személyzetet megmentettük.

Loretto magaslaton, Arrastól északnyugatra csapataink tegnap reggel elfoglaltak 1600 méternyi ellenséges hadállást, 8 tisztet és 558 főnyi francia legénységet foglyul ejtettek, 2 géppuskát és 6 kisebb kaliberű ágyut zsákmányoltak. Az ellenség ellentámadásait délután visszavertük; könnyű szerrel visszavertük Champagneban a franciák újabb támadásait.

Az Argonnei erdőségben St. Huberttől nyugatra a franciáknak ellenünk intézett előretörése megghiusult. Ellentámadásunk alkalmával elragadtunk az ellenségtől egy lövészárkot.

Az Eifel toronyról világgá bocsátott híradásoknak egyike szerint egy német oszlopra Tourel magaslaton át való menetelése alkalmával sikerrel tüzeltek. E hírek kivételesen helyes voltát meg kell erősíteniünk; az oszlop azonban elvezetett francia foglyokból állott, akik közül harmincnyolcan elesetek és ötven megsebesültek.

Ajánljuk a t. építő, építész és műszerkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet.

mely kiadás voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankegyesület részvénytársaság
Zemplén-Szadamóczi mész- és agyagipar
telepe Sátoraljaujhely,
Sürgőnycim: Bankegyesület, Telefon 32.

Országos érdek

hogy az idej termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden földbirtokosnak a tavaszi vetést idejekorán kártevések ellen megvédeni. A vetőmagnak ellenségei: a varjuk, egerek, hangyák és az üszök, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kitűnő

CORBIN

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gyakorlati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a vetőmag csirázó képességét! Buza, rozs, árpa, zab, kukorica, répa, kender, konyhavetemény stb. magjainál alkalmazható egyaránt kitűnő eredménnyel. **A jelenleg drága kékkövel való csávázás, mely csak üszök ellen véd, teljesen elmaradhat.**

Megrendelések idejekorán lehetőleg azonnal eszközlendők, mert a vasúti szállítás számos vonalon akadályosul jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyítványmásolatokat érdeklődőknek.

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyára Ujpesten,

valamint a főelárusító:

Ifj. Klein Jakab Sátoraljaujhely

Nincs étvágyam.

a fejem fáj, rosszul érzem magam. Ezen rosszulletnek leginkább gyomorrontás vagy az elégtelenül működő emésztő szervek az okai.

Ezen panaszok folyton hallhatók, ha nem használja rendszeresen a

**Kaiser-féle fodormenta
GYOMOR-KARAMELLÁT**

Hosszabb használat esetén kitűnő háziszertétvágytalanság, gyomorfájás, fejfájás, gyomorsűtés és szájszag ellen.
20 és 40 filleres csomagokban kapható: **Widder és Kardos** gyógyszerüzletében és **Hrabéczy Kálmán** drogeriájában Sátoraljaujhely, **Kronovits Miksa** gyógyszerüzletében Nagyváradon, **Fábián Arnold** gyógyszerüzletében Hódmezővásárhelyen és **Hazay Géza** gyógyszerüzletében Töketerében.

Klein József

szobafestő tapétázó és mázóldó
Saujhely, Rákóczi-u. 63.

I-ső rendű modern kivitel,
legfinomabb bel- és külföldi anyagok.
Telephon 22. sz.

Kazinczy-utca 5 sz. alatt
az emeleti május hó 1-től,
a földszinti lakás azonnal
kiadó.

Bővebbet: **Rosenberg**
Sámuelné Kazinczy-utca 5 sz

Tisztelettel értesítem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi-u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alatt tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyuttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban raktáron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő

SALGÓTARJANI

Köszénbánya Részvénytársulat

széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljaujhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és kokszt valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káli só

MODERN

IZLÉSES

FINOM

LEVÉLPAPIROK

egyszerű és elegáns dobozokban, sokféle színárnyalatban, legkülönbözőbb alakokban és
mindenféle árban

kaphatók különböző választékban

LANDESMANN MIKSA

könyv- és papirkereskedésében Sátoraljaujhely
a „FELSŐMAGYARORSZAGI HIRLAP” kiadóhivatalában.

Árverési hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a néhai Haas Adolf hagyatékaához tartozó 186 gönczi hordó kerti bor

1915. évi március hó 8-án délelőtt 11 órakor
Bodrogszerdahelyen

nyilvános bírói árverésen el fog adni.

A borok az árverés előtti órákban a Bodrogszerdahelyi pincében megtekinthetők.

A részletes árverési feltételeket a sátoraljaujhelyi kir. járásbírósnál, vagy Kosner Imre bírósági végrehajtónál lehet megtudni.

Sátoraljaujhely, 1915. március 4.

A hitelezők.